

ACTA CONCILIORVM OECVMENICORVM

IVSSV ATQVE MANDATO

SOCIETATIS SCIENTIARVM
ARGENTORATENSIS

EDIDIT

EDVARDVS SCHWARTZ

TOMVS TERTIVS

MDCCCCXXX

WALTER DE GRUYTER & CO.

VORM. G. J. GÖSCHEN'SCHE VERLAGSHANDLUNG — J. GUTTENTAG, VERLAGS-
BUCHHANDLUNG — GEORG REIMER — KARL J. TRÜBNER — VEIT & COMP.

BEROLINI

θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ κατὰ τὰς γραφὰς καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον καὶ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν πατρὶ καὶ υἱῷ συμ-προσκυμούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν· εἰς μίαν ἁγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν 10 ἁμαρτιῶν, προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. ἀμήν: —

Ἔκθεσις τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων ἐπισκόπων

Ἦρκει μὲν οὖν εἰς ἐντελῆ τῆς εὐσεβείας ἐπίγνωσιν τε καὶ βεβαίωσιν τὸ σοφὸν καὶ σωτήριον τοῦτο τῆς θείας χάριτος σύμβολον· περὶ τε γὰρ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκδιδάσκει τὸ τέλειον καὶ τοῦ κυρίου τὴν ἐνανθρώπησιν τοῖς πιστῶς 15 δεχομένοις παρίστησιν. ἀλλ' ἐπειδήπερ οἱ τῆς ἀληθείας ἀθετεῖν ἐπιχειροῦντες τὸ κήρυγμα διὰ τῶν οἰκείων αἰρέσεων τὰς κενοφωνίας ἀπέτεκον, οἱ μὲν τὸ τῆς τοῦ κυρίου δι' ἡμᾶς οἰκονομίας μυστήριον παραφθείρειν τολμήσαντες καὶ τὴν θεοτόκος ἐπὶ τῆς παρθένου φωνὴν ἀπαρνούμενοι, οἱ δὲ σύγχυσιν καὶ κρᾶσιν εἰσάγοντες καὶ μίαν εἶναι φύσιν τῆς σαρκὸς καὶ τῆς θεότητος ἀνοήτως ἀναπλάττοντες καὶ παθητὴν τοῦ μονογενοῦς 20 τὴν θείαν φύσιν τῇ συγχύσει τερατεύομενοι, διὰ τοῦτο πᾶσαν αὐτοῖς ἀποκλείσαι κατὰ τῆς ἀληθείας μηχανὴν βουλομένη ἢ παροῦσα νῦν αὕτη ἁγία καὶ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος τὸ τοῦ κηρύγματος ἄνωθεν ἀσάλευτον ἐκδιδάσκουσα ὥρισε προηγουμένως τῶν τῆς ἁγίων πατέρων τὴν πίστιν μένειν ἀπαρεγχείρητον. καὶ διὰ μὲν τοὺς τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ μαχομένους τὴν χρόνοις ὕστερον παρὰ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλευούσης πόλεως συνελ- 25 θόντων ῥν ἁγίων πατέρων περὶ τῆς τοῦ πνεύματος οὐσίας παραδοθεῖσαν διδασκαλίαν κυροῖ, ἦν ἐκεῖνοι πᾶσιν ἐγνώρισαν, οὐχ ὥς τι λείπον τοῖς προλαβοῦσιν ἐπεισάγοντες, ἀλλὰ τὴν περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος αὐτῶν ἔννοιαν κατὰ τῶν τὴν αὐτοῦ δεσποτείαν ἀθετεῖν πειρωμένων γραφικαῖς μαρτυρίαῖς τρανώσαντες· διὰ δὲ τοὺς τὸ τῆς οἰκονομίας παραφθείρειν ἐπιχειροῦν- 30 τας μυστήριον καὶ ψιλὸν ἄνθρωπον εἶναι τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου τεχθέντα Μαρίας ἀναιδῶς ληρωιδούντας τὰς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας γενομένου ποιμέ- νος συνοδικὰς ἐπιστολὰς πρὸς τε Νεστόριον καὶ τοὺς τῆς Ἀνατολῆς ἀρμοδίας οὔσας ἐδέξατο, εἰς ἔλεγχον μὲν τῆς Νεστορίου φρενοβλαβείας, ἐρμηνείαν δὲ τῶν εὐσεβεῖ ζήλωι τοῦ σωτη- 35 ρίου συμβόλου ποθούντων τὴν ἔννοιαν· αἷς καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς μεγίστης καὶ πρεσβυτέρας Ῥώμης προέδρου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαρίου Λέοντος τὴν γραφεῖσαν 35 πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις ἐπίσκοπον Φλαβιανὸν ἐπ' ἀναιρέσει τῆς Εὐτυχοῦς κακονοίας, ἅτε δὴ τοῦ μεγάλου Πέτρου ὁμολογίαι συμβαίνουσιν καὶ κοινὴν τινα στήλην ὑπάρχουσιν κατὰ τῶν κακοδοξούντων, εἰκότως συνήρμοσε πρὸς τὴν τῶν ὀρθῶν δογμάτων βεβαίωσιν. τοῖς τε γὰρ εἰς υἱῶν δυάδα τὸ τῆς οἰκονομίας διασπᾶν ἐπιχειροῦσι μυστήριον παρα-

Ο [... acrv]

6 ἐκ δεξιῶν O^{re} 8 καί¹] τὸ O^{av} 10 ὁμολογῶμεν O^r 11 προσδοκῶμεν O^r
 17/18 τῆς — οἰκονομία O^e τοῦ κῦ δι' ἡμᾶς τῆς οἰκονομίας O^{av} τῆς δι' ἡμᾶς τοῦ κῦ οἰκονομίας O^r
 18 τολμώντες O^r 22 καί¹ om. O^r καί² om. O^{av} 24/25 τῷ ἁγίῳ πᾶσι O^{av} 26 συνελ-
 θόντων ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πᾶρων O^r ῥν O^{av} 27 τοῖς πᾶσιν O^r 31 τὰς om. O^{av}
 32 ἀρμοδίου O^r 34/35 καὶ πρεσβυτέρας om. O^r 35 ἁγιωτάτου [ἁγίου O^e] καὶ μακαρίου O^{av}
 μακαριωτάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου O^r 36 ἀρχιεπίσκοπον O^r ἐπ' ἀναιρέσει O^r πρὸς
 ἀναιρέσει μὲν O^{av} 38 ὀρθῶν O^{av} ὀρθοδόξων O^r

τάπτεται καὶ τοὺς παθητὴν τοῦ μονογενοῦς λέγειν τολμῶντας τὴν θεότητα τοῦ τῶν
 ἱερῶν ἀπωθεῖται συλλόγου καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν δύο φύσεων τοῦ Χριστοῦ κρᾶσιν ἢ σύγχυσιν
 ἐπινοοῦσιν ἀνθίσταται καὶ τοὺς οὐράνιον ἢ ἐτέρας τινὸς ὑπάρχειν οὐσίας τὴν ἐξ ἡμῶν
 ληφθεῖσαν αὐτῶι τοῦ δούλου μορφήν παραπαίοντας ἐξελαύνει καὶ τοὺς δύο μὲν πρὸ
 τῆς ἐνώσεως φύσεις τοῦ κυρίου μυθεύοντας, μίαν δὲ μετὰ τὴν ἔνωσιν ἀναπλάττοντας ⁵
 ἀναθεματίζει. ἐπόμενοι τοίνυν τοῖς ἁγίοις πατράσι ἐνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογεῖν υἱὸν
 τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν συμφώνως ἅπαντες ἐκδιδάσκομεν, τέλειον τὸν αὐτὸν
 ἐν θεότητι καὶ τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν ἀνθρωπότητι, θεὸν ἀληθῶς καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν
 αὐτὸν ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος, ὁμοούσιον τῶι πατρί κατὰ τὴν θεότητα καὶ ὁμοού-
 Hebr. 4, 15 ¹⁰σιον ἡμῖν τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, κατὰ πάντα ὅμοιον ἡμῖν χωρὶς ἁμαρτίας, ¹⁵
 πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν
 τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου τῆς θεοτόκου
 κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἐνα καὶ τὸν αὐτὸν Χριστὸν Ἰησοῦν κύριον μονογενῆ, ἐν δύο φύσε-
 σιν ἀσυγχύτως ἀτρέπτως ἀδιαιρέτως ἀχωρίστως γνωριζόμενον, οὐδαμοῦ τῆς τῶν φύσεων
 διαφορᾶς ἀνηρημένης διὰ τὴν ἔνωσιν, σωιζομένης δὲ μᾶλλον τῆς ιδιότητος ἐκατέρας ²⁰
 φύσεως καὶ εἰς ἓν πρόσωπον καὶ μίαν ὑπόστασιν συντρεχούσης, οὐκ εἰς δύο πρόσωπα
 μεριζόμενον ἢ διαιρούμενον, ἀλλ' ἐνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν μονογενῆ θεὸν λόγον κύριον
 Ἰησοῦν Χριστὸν, καθάπερ ἄνωθεν οἱ προφηταὶ περὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἡμᾶς Ἰησοῦς Χριστὸς
 ἐξεπαίδευσε καὶ τὸ τῶν πατέρων ἡμῖν παραδέδωκε σύμβολον. τούτων τοίνυν μετὰ
 πάσης πανταχόθεν ἀκριβείας καὶ ἐμμελείας παρ' ἡμῶν διατυπωθέντων ὥρισεν ἡ ἁγία ²⁵
 καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἐτέραν πίστιν μηδενὶ ἐξεῖναι προφέρειν ἢ γοῦν συγγράφειν ἢ
 συντιθέναι ἢ φρονεῖν ἢ διδάσκειν ἐτέρως, τοὺς δὲ τολμῶντας ἢ συντιθέναι πίστιν ἐτέραν
 ἢ γοῦν προκομίζειν ἢ διδάσκειν ἢ παραδιδόναι ἕτερον σύμβολον τοῖς ἐθέλουσιν ἐπιστρέφειν
 ἐξ Ἑλληνισμοῦ ἢ Ἰουδαισμοῦ ἢ γοῦν ἐξ αἰρέσεως οἰασθηποτοῦν, τούτους, εἰ μὲν εἶεν ἐπί-
 σκοποι ἢ κληρικοί, ἄλλοτρίους εἶναι τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐπισκοπῆς καὶ τοὺς κληρικούς ²⁵
 τοῦ κλήρου· εἰ δὲ μονάζοντες ἢ λαϊκοὶ εἶεν, ἀναθεματίζεσθαι: —

I

† Ἀντέωνος ἐπισκόπου Ἀρσενόης ἐπιστολὴ πρὸς Πέτρον ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας ὅτι
 οὐ δεῖ πάθος ἐν τῶι τρισαγίωι συνάπτειν διὰ τῆς προσθήκης τῆς ὁ σταυρωθεῖς δι' ἡμᾶς ἦν
 οἱ αἰρετικοὶ προσέθηκαν ³⁰

1 Πάνυ εἰμί ἐστυγνακῶς, ἀδελφὲ τιμιώτατε, ὅτι ἐπηύξηται διὰ σοῦ μέγα σκάνδαλον
 ἀντὶ τοῦ ἐκτεμεῖν σε τὰ σκάνδαλα. καὶ γὰρ ἐπισχεῖν θέλω τὰ ἐπὶ τούτῳ δάκρυα καὶ
 κεκώλυμαι ὑπὸ τῆς σῆς ἐν κακίαι ἐξενηνεγμένης αἰρέσεως, ὅτι παρατέτρωται παρὰ σοὶ τὰ
 εὐαγγέλια Πράξεις τε καὶ ἀπόστολος, ἐπεὶ περ παρ' αὐτοῦ ἐδοξας ἐπισοφίζεσθαι τοῦ μὴ
 Χριστὸν σταυρωθέντα καθαρῶς ὁμολογεῖν, ἀλλὰ τῶι τρισαγίωι τὸν σταυρὸν συνάπτειν ³⁵
 ὡς τὰ πρῶτά σου γράμματα τὰ πρὸς Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ποιμένα δείκουσιν.

epistulae collocatae sunt VIII. VIII. 1—VII. X, ante VIII extat inscriptio Βιβλίον πρῶτον τῶν
 πρακτικῶν τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς πέμπτης συνόδου I

I antiquior epistulae forma [ΓΛ^a] edita est infra in appendice 1

Ο [= aev], I [inde A 28]

3 ὑπάρχειν O^r ὑπαρξιν O^{av} 10 ἡμῖν τὸν αὐτὸν O^o τὸν αὐτὸν ἡμῖν O^r τὸν αὐτὸν O^{av}
 12 παρθένου τῆς θεοτόκου O^r παρθένου O^{av} παρθένο υτεχθέντα O^o 13 Ἰησοῦν| υἱὸν O^r 13. 14 ἐκ δύο
 φύσεων O^r 14 ἀχωρίστως] ἀσυγχύτως O^o 17 μονογενῆ υἱὸν O^o κύριον oim. O^{av} 18 ὁ κ^σ
 18 O^r 19 παρέδωκε O^{av} 23 θέλουσιν O^o 28 Ἀντέωνος — Ἀρσενόης] ἐτέρα I oim. O^r
 ἄρσινόης O^{av} 29/30 ἦν οἱ O^{av} I ἦν O^o ἦσ O^v 32 ἀντὶ — σκάνδαλα oim. O^r 34 τε oim. O^o
 35 τὸ O^v